

EDITOR
ELISEU CLIMENT

DIRECTOR
MANUEL LILLO I USECHI

CAP DE CULTURA
XAVIER ALIAGA

COORDINADORA
ASSUMPCIÓ PALAU
REDACCIÓ DE BARCELONA
XAVIER PUIG
REDACCIÓ DE VALÈNCIA
MOISÉS PÉREZ I VIOLETA TENA

REDACCIÓ DE PALMA
MIQUEL PAYERAS
CORRECCIÓ LINGÜÍSTICA
FERRAN BALLESTER
TRADUCTOR
ARNAU FIGUERAS
COL·LABORADORS GRÀFICS
JORDI BORRÀS, ISAAC BUJ,
MIGUEL LORENZO, SALVADOR LLOSA
I JORDI PLAY
DISSENY, MAQUETACIÓ I GRÀFICS
ANA VANESA PRIETO
DISSENY DE LA PORTADA
TONI PAYÀ

GERENT
PILAR MARTÍ
PUBLICITAT I PROMOCIÓ
SALVA MARTÍNEZ
ADMINISTRACIÓ
GEMMA GARRIDO

SUBSCRIPCIONS
MARIA JOSEP CÁNOVAS
902 131 025
L'atenció serà de 9:00 a 14:00 hores
subscriptions@eltemps.cat

REDACCIÓ DE VALÈNCIA
OCTUBRE CENTRE DE CULTURA
CONTEMPORÀNIA
Carrer de Sant Ferran, 12
46001 València
963 535 100

REDACCIÓ DE BARCELONA
Rambla de Catalunya, 121,
1-2, esc. esq. 08008 Barcelona
932 384 262

REDACCIÓ DE PALMA
Carrer de l'Almudaina,
8 entresol-dreta. 07001 Palma
971 720 763

WEB
www.eltemps.cat
CORREU ELECTRÒNIC
eltemps@eltemps.cat

FOTOMECÀNICA I IMPRESSIÓ
ROTIMPRES. AIGUAVIVA (GIRONÈS)

DIPÒSIT LEGAL
V-853-1984

Amb el suport:

Generalitat de Catalunya

GENERALITAT
VALENCIANA
Conselleria d'Educació,
Cultura i Esport

Cap part d'aquesta publicació no pot ser
reproduïda per cap mitjà:
mecànic, fotoquímico, electroquímico, magnètic,
de fotocòpia, ni de cap altra mena,
sense permís de l'editor.

Lluís Juste de Nin

Dijous passat va faltar el dibuixant i dissenyador Lluís Juste de Nin pocs dies després que li diagnòsticaren una malaltia que ha resultat fulminant. La pèrdua, per inesperada i també pel que significava Juste de Nin per al país, ha estat especialment dolorosa, tal com també ho va ser la de Joan Genovés la setmana anterior, a qui dediquem portada en aquest número. La història de Juste de Nin, com també la de Genovés, és la d'una generació que amb lluita i persistència ha aconseguit transformar el país en un lloc molt millor que el que hi havia tot just quan persones com ells es van començar a moure's en l'àmbit de la política, llavors tan clandestina com eficaç.

Nascut a Barcelona el 1945, Lluís Juste de Nin era un home de tradició progressista, tal com explica el seu gran amic Josep-Lluís Carod-Rovira en un article que trobaran en aquesta edició d'EL TEMPS. És per això que el dibuixant i dissenyador va estar vinculat a l'Assemblea de Catalunya i també al PSUC, partit que va abandonar tot just quan la formació comunista es va desvincular de la defensa del dret a l'autodeterminació. Tot seguit, Juste de Nin va ajudar a constituir Nacionalistes d'Esquerra a final dels setanta, un moviment que agrupava els partits i les persones favorables al dret d'autodeterminació dels Països Catalans. Els tombs que ha fet la política catalana els darrers anys, amb tants canvis de sigles, no va provocar cap canvi en el compromís de Juste de Nin, que va acabar sent un dels fundadors de la Crida Nacional per la República.

El seu ofici de dibuixant també el va vincular totalment al seu anhel polític. Prova d'això va ser la Norma, la xiqueta dibuixada pel mateix Juste de Nin que, amb textos d'Avel·lí Artís Gener *Tisner* (1912-2000) es va convertir en el símbol de la primera campanya de normalització lingüística impulsada per la Generalitat de Catalunya. Era l'any 1982 i l'eslògan era ben ambiciós: "El català, cosa de tots!"

Juste de Nin va saber aprofitar la tradició familiar i va esdevenir un símbol de la cultura catalana. Familiar de l'escriptora Anais Nin (1903-1977), del compositor Joaquim

Nin-Culmell (1908-2004) i del polític, intel·lectual i fundador del Partit Obrer d'Unificació Marxista Andreu Nin (1892-1937), entre molts altres, Lluís Juste de Nin va deixar una gran empremta personal. Primer, en el món de la il·lustració. Els seus dibuixos, signats per *El Zurdo* —després *L'Esquerrà*— en publicacions antifranquistes com ara *Mundo Obrero* o *Canigó* —que dirigia la també recentment desapareguda Isabel-Clara Simó—, són símbols de la generació que es va enfrontar al franquisme i que va lluitar perquè la transició a la democràcia fora una transició completa que eliminara les reminiscències de la dictadura. Una cosa que, malauradament, la dreta espanyola i una part important de l'esquerra van impedir. També en el món del dibuix, Juste de Nin va biografar, a través de còmics, personatges a qui admirava, com ara l'anarquista Salvador Seguí, conegut com el *Noi del Sucre* (1887-1923) o el militar Joan Pujol, *Garbo* (1912-1988), clau en la derrota dels alemanys durant la Segona Guerra Mundial. Al mateix temps, Juste de Nin va ser president del Cercle Catalanista de l'Ateneu Barcelonès i membre del Patronat del Museu Nacional d'Art de Catalunya (MNAC), prova que la seua inquietud per defensar i impulsar la cultura era indiscutible. Una inquietud que també va definir la seua muller, Neus Aranda, presidenta del Consell d'Administració del Teatre Nacional de Catalunya.

El dibuixant també va esdevenir un referent en el món de la moda, un àmbit en el qual va entrar a través de la seua mare, Mercè de Nin Sabi, cosina al seu torn dels germans Armand i Josep Basi i Sabi, fundadors de la marca Armand Basi i introductors de Lacoste a l'Estat espanyol. Juste de Nin va treballar com a directiu, dissenyador i conseller delegat de l'empresa, des d'on es va catapultar, també, com un dels dissenyadors més destacats del país.

Guardonat l'any passat amb la Creu de Sant Jordi, ningú no esperava que Lluís Juste de Nin, tan vitalista, tan actiu, tan compromès i tan omnipresent ens deixara tan prompte, quan ningú comptava amb la seua absència. Una absència ben notable en el món de la cultura catalana, que perd un dels seus grans referents, defensors i divulgadors.